

Handläggare, titel, telefon

Magnus Gullstrand, fysisk planerare
011-15 19 66

Ledningsgruppen för vattenfrågor (LeVa) 2014-09-19

Närvarande: Mårten Arnberg, Eva Karlsson, Christer Frey, Cecilia Ambjörn, Jan-Olov Johnson, Stefan Hagfeldt, Hans Revenhorn, Lars Svensson, Anna Amrén, Anneli Carlén (punkt 10), Jerry Persson (punkt 10) och Magnus Gullstrand.

Frånvarande: Karin Jonsson (anmält förhinder), Gunnar Bredin (anmält förhinder), Peter Malmsjö, (anmält förhinder) och Lars Söderström (anmält förhinder).

1. Godkännande av dagordningen

Mårten Arnberg hälsar alla välkomna och dagordningen godkänns.

2. Föregående mötesanteckningar

Punkt 6 VA-plan 2014-2025; På grund av Graversforsfrågan har VA-planen ännu inte lyfts till stadsplaneringsnämnden (SPN) för beslut om antagande. Punkt 10 Mem; Anna Amrén och Lars Svensson har den 3/7 haft ett möte med Anders Donlau, VD Göta Kanalbolag och Norrköping Vatten och Avfall AB (NoVA) har startat en utredning för att erbjuda åtgärder för att lösa den under sommaren tillfälliga bristen på dricksvatten. Jan-Olov Johnson framhåller att kontakt även bör tas med samfällighetsföreningen för VA i Mem. Hans Revenhorn informerar om att inom arbetet med översiktsplanen för landsbygden kommer det att tas fram en utvecklingskiss för Mem för nya bostäder vilket även utgör en möjlighet att fler kan dela på kostnaderna. Anteckningarna godkänns och kommer att läggas ut på kommunens webbplats.

3. Rapport från och styrning av VA-grupp, Dagvattengrupp och Vattendirektivsgrupp

- VA-gruppen:

Arbete har skett med att ta fram ett förslag till svar på brevet från föreningen VA till Unnerstad. En fortsatt revidering av VA-planen avvaktar LeVas ställningstagande om Unnerstad och Graverfors.

- Dagvattengruppen:

En offert från WSP har kommit och ett startmöte har hållits om revideringen av riktlinjerna för dagvattenhantering. Dock saknas 70 000 kronor för att kunna beställa arbetet. Hans Revenhorn framhåller att de tre aktörerna (stadsbyggnadskontoret, tekniska kontoret och NoVA får bidra med att även dela på denna kostnad.

Hans Revenhorn informerar om överenskommelsen som träffats mellan honom, Lars Svensson och Leif Lindberg om ansvar för dagvatten. Magnus Gullstrand och övriga i Dagvattengruppen har fått i uppdrag att ta fram en uppdragsspecifikation utifrån överenskommelsen för att en konsult ska ta fram en utredning och beslutshandlingar till kommunfullmäktige (KF) som syftar till att reglera ansvarsfrågan för hanteringen av stora regnmängder.

Överenskommelsen innebär att VA-huvudmannen (NoVA) har ansvar upp till och med ett 20-års regn inom detaljplanelagt område och att regnmängder däröver (till exempel ett 100-års regn) har kommunen i form av huvudmannen för allmänna platser (tekniska nämnden och tekniska kontoret) ansvar för. Utöver detta ska konsulten inventera berörd lagstiftning. Ett beslut i KF om ovan är mer angeläget än revideringen av riktlinjerna för dagvattenhantering.

Mårten Arnberg framför att det är tekniska nämndens ansvar att bland annat via uppdragsplan se till att tekniska kontoret har tillräckliga resurser för att exempelvis kunna delta i tidiga planskeden i sin roll som huvudman för allmänna platser samt i kommunens vattenarbete.

Hans Revenhorn kompletterar med att tydliggöra att i uppdragsspecifikationen även ska stå att nödvändiga ändringar i reglementet och i tekniska nämndens uppdragsplan för tekniska kontoret görs så att resurser reserveras även i kommunens budget så att tekniska kontoret kan ta ansvaret för dagvatten enligt överenskommelsen. Hans Revenhorn framhåller även att det pågående SESAM-projektet kan bidra till en mer effektiv användning av berörda förvaltningars begränsade resurser.

► Mårten Arnberg framhåller att LeVa ger Dagvattengruppen i uppdrag att ta fram en sådan uppdragsspecifikation och i enlighet med överenskommelsen om ansvarsfrågan för dagvattenhantering vid kraftiga regn. Det är viktigt att det tydligt framgår hur ansvarsfrågan ska fördelas och att det även finns med i budgeten samt att orsaken till att denna fråga är angelägen framgår, det vill säga klimatförändringarna.

- Vattendirektivsgruppen:

Arbete har skett med att fortsätta stötta arbetet i Nedre Motala ströms och Bråvikens (NMSB) vattenråd och dess fyra arbetsgrupper; för Ensjön, Glan, Jonsbergsån och Varaån samt Vadsbäcken. Arbete pågår med att ta fram en Vattenplan för de statusklassade vattenförekomsterna i kommunen. Tidplanen för vattenplanen är att den tidigast tas upp i LeVa i december för godkännande och därefter lyfts till SPN för antagande under kvartal 1 2015.

4. Dagvattenåtgärd i Åby och ansvarsfrågan om dagvatten och Ljurabäck

Lars Svensson informerar om att dagvattenproblemen som resulterade i översvämningar i Åby har byggts bort av NoVA genom ett skolexempel på en bra åtgärd.

Angående ansvarsfrågan om dagvatten se under punkt 3 ovan. Hans Revenhorn informera om att stadsbyggnadskontoret tillsammans med NoVA och tekniska kontoret inom arbetet med översiktsplanen för staden kommer att studera Ensjön och Ljurabäck med fokus på åtgärder exempelvis genom

att mark reserveras för att klara översvämningar. En utgångspunkt är att den högsta nivån på Ensjön är den som anges i vattendomen i samband med sjösänkningen för drygt 100 år sedan.

Lars Svensson framhåller att NoVA har i samarbete med tekniska kontoret och kommunekologen Rickard Fredriksson kommit överens om att genomföra åtgärden med rensning av Ljurabäck vars vegetation resulterat i höga flöden och översvämning av bäcken strax söder om Lindövägen. I väntan på KF:s beslut om ansvarsfördelningen av dagvatten kommer NoVA stå för kostnaderna för rensningen. NoVA har ännu inte hunnit analysera, kostnadsberäkna och föreslå ytterligare åtgärder utifrån WSP:s översvämningsutredning.

Mårten Arnberg framhåller att det är viktigt att det finns pengar för att avsätta mark som tål att översvämmas och att det byggs skyddsvallar till skydd av befintlig bebyggelse. Cecilia Ambjörn föreslår att det skulle kunna byggas tvåstegsdiken längs Ljurabäck i samband med rensningen av den.

Hans Revenhorn framhåller att stadsbyggnadskontoret begärt extra medel för att utreda konsekvenserna av en stigande havsnivå på längre sikt det vill säga efter år 2100. Generellt behövs det än mer resurser till arbetet med översiktsplanen för staden för att vi ska ha en god framförhållning rörande klimatförändringarna annars blir det dyrt i framtiden.

- ▶ Mårten Arnberg framhåller att LeVa begär att medel för hantering av dagvatten orsakade av klimatförändringarna ska in i kommunens budget för 2015.

5. Rapport från vattenrådets valda företrädare

Inget att rapportera.

6. Uppföljning av arbetet med VA-problemområden 2013

- ▶ Magnus Gullstrand efterfrågar LeVas godkännande av uppföljningen som presenterades på förra LeVa-mötet. Den kommer därefter att lyftas till SPN och kommunstyrelsen. Mårten Arnberg framhåller att LeVa godkänner uppföljningen av arbetet med VA-problemområden 2013.

7. VA i Unnerstad – VA-gruppens förslag

Magnus Gullstrand informerar om det inför mötet utskickade brevet från intresseföreningen VA till Unnerstad och att VA-gruppen inom sig har olika syn på hur frågan bör hanteras. Gruppen är dock enig om att det är viktigt att det finns tillräckliga resurser så att arbetet kan följa VA-planen utan risk för förseningar.

Anna Amrén framhåller att det i Unnerstad nu börjar bli problem med dricksvattnet då dricksvattenbrunnar riskerar att förorenas av avloppsvatten och att en kommunal VA-utbyggnad därför är angeläget. Enskilda avlopp skulle kunna tillåtas med en friskrivningsklausul. Hans Revenhorn och Lars Svensson framhåller att det finns risk att problem uppstår om kommunalt VA byggs ut innan en ny detaljplan är framtagen. Risken är att ledningarna byggs på fel ställe och dimensioneras fel. Men

dricksvattenproblematiken sätter frågan i ett delvis annat läge.

Lars Svensson framhåller att VA-kollektivet inte ska stå för risken om NoVA bygger ut VA-ledningarna fel. Cecilia Ambjörn framhåller att det är viktigt att kommunalt VA byggs ut skyndsamt i området varför det inte kan invänta att en ny detaljplan tas fram och Unnerstad bör frikopplas från Dalen vilken bland annat i dess norra del har dåliga geotekniska förhållanden samt ligger inom riskområde för översvämningar.

Lars Svensson framhåller att om Unnerstad frikopplas från Dalen kommer Unnerstad att få en särtaxa för VA-anslutningsavgiften då området ingår i VA-utbyggnadskalkylen. Jan-Olov Johnson menar att med bakgrund av risken för föroreningar av dricksvattenbrunnar skulle kommunalt VA som byggs ut i Unnerstad innan detaljplanen är klar vara en möjlighet vilket tidigare gjorts för Marbystrand. Men det förutsätter att kommunen betalar eventuell flytt och omdimensionering av VA-ledningarna.

Lars Svensson framhåller att NoVAs styrelse redan beslutat om NoVAs investeringsbudget för 2015 så en VA-utbyggnad i området kan därför ske tidigast 2016 i annat fall måste politiken besluta om att bortprioritera andra områden inom vilka kommunalt VA ska byggas ut i. Hans Revenhorn föreslår att stadsbyggnadskontoret skulle kunna tidigarelägga planarbetet i Unnerstad så att det tillsammans med en gatukostnadsutredning inleds under kvartal 1 2015 och bli klart på 24 månader. Inledningsvis ska fokus vara på en utvecklingsskiss över området där nya vägar och ett ungefärligt antal nya bostadstomter skulle kunna visas är mycket viktigt. Tillsammans med detaljplanen ska en gatukostnadsutredning tas fram för Unnerstad eftersom kommunen ska bli huvudman för allmän plats inom området. Tills detaljplanen är klar och tills kommunalt VA byggs ut bör enskilda avloppsanläggningar tillåtas.

NoVA skulle under 2015 kunna påbörja förprojekteringen och sedan under 2016 starta VA-utbyggnaden. Anna Amrén framhåller att det är viktigt att kommunen informerar de boende om ovan. Hans Revenhorn framhåller att ett liknande avtal mellan kommunen och NoVA som togs fram inför VA-utbyggnaden i Marbystrand även ska tas fram för Unnerstad. Avtalet ska beslutas av KF. Viktig information inför avtalet är hur den framtida vägstrukturen ska se ut i området för att det bland annat inte ska försvåra en framtida ihopkoppling av området med Dalen. Ytterligare en viktig aspekt är en grov uppskattning av antalet nya bostäder i Unnerstad.

- Mårten Arnberg framhåller att LeVa ger VA-gruppen i uppdrag att till nästa möte revidera VA-planen enligt ovan vilket innebär att detaljplanarbetet med tillhörande gatukostnadsutredning ska starta kvartal 1 2015 för att bli klart under 2016. NoVA startar förprojekteringen 2015 för att under våren 2016 inleda utbyggnaden av kommunalt VA i Unnerstad. I november bör de boende i Unnerstad bjudas in för ett informationsmöte om ovan, tills dess är det även viktigt att kommunen och då framförallt bygg- och miljökontoret studerat hur den akuta dricksvattensituationen i området kan lösas i väntan på att

kommunalt VA byggs ut. Magnus Gullstrand får i uppdrag att kontakta en representant för föreningen VA till Unnerstad och informera om att kommunen nu ska titta vidare på de två alternativen som de presenterat i sitt brev samt meddela att kommunen kommer att bjuda in alla fastighetsägare i Unnerstad till ett informationsmöte i november.

8. Planeringssituationen i Graversfors

Magnus Gullstrand presenterar det nya förslaget, samma som presenterades den 18/9 för ÖP-beredningen. Förslaget innebär i korthet att kommunen säger ja till länsstyrelsens fråga om att upphäva en del av detaljplanen för Norra Kungssten, det vill säga delen som omfattar cirka 20 fastigheter närmast järnvägen. Det innebär även att ingen storskalig bullerskyddsåtgärd genomförs varför inte heller några nya detaljplaner kan tas fram i övriga områden i Graversfors, öster om järnvägen. Kommunalt VA föreslås byggas ut till det område i Norra Kungssten som får den nya detaljplanen. I övriga delar av Graversfors byggs inget kommunalt VA ut. Avloppsfrågan löses istället genom VA-rådgivning som syftar till att skapa gemensamhetsanläggningar för VA som via en överföringsledning sedan ansluts till det kommunala VA-nätet väster om järnvägen.

Hans Revenhorn framhåller att samtliga fastigheter i Norra Kungssten även de som inte kommer att omfattas av den nya detaljplanen och därmed inte får möjlighet att bygga större än vad den gamla planen medger bör ingå i VA-verksamhetsområdet och få kommunalt VA utbyggt. Lars Svensson framhåller att om dessa fastigheter inte skulle ingå i VA-verksamhetsområdet skulle särtaxan troligen bli ännu högre än om de cirka 20 fastigheterna inte var med.

- ▶ Mårten Arnberg framhåller att LeVa godkänner förslaget enligt ovan med kompletteringen att alla fastigheter i Norra Kungssten ska få kommunalt VA även de cirka 20 fastigheter som inte omfattas av den nya detaljplanen. Magnus Gullstrand får i uppdrag att skriva fram detta som ett förslag till SPN för beslut.

9. VA-plan 2014-2025

- ▶ Mårten Arnberg framhåller att LeVa ger VA-gruppen i uppdrag att revidera VA-plan 2014-2025 enligt ovan angående Unnerstad och Graversfors. VA-planen ska lyftas på nästa LeVa-möte för godkännande.

10. EU-projekt LIFE “Rent vatten i Nyköpingsåarna”

Anneli Carlén och Jerry Persson från Nyköpingsåarnas Vattenvårdsförbund (NVF) informerar om projektet som Norrköpings kommun är med i då delar av kommunen (främst kring sjön Fläten, inklusive Simonstorp, Sörsjön, Norrsjön samt Lövsjön) ligger inom Nyköpingsåarnas avrinningsområde. LIFE-projektet som initierats av EU syftar till att få igång arbetet med åtgärder för att i enlighet med vattendirektivet uppnå god vattenstatus till år 2015 eller 2021.

Projektet som är 10-årigt omfattar cirka 1600 miljoner kronor och syftar till

att förbättra vattenkvalitén inom de statusklassade vattenförekomsterna inom Nyköpingsåarnas avrinningsområde. NVF är projektägare och Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) kommer vara en av medfinansiärerna. LIFE finansieras till 60 procent från EU och resterande från HaV, övriga statliga medel, EU-fonder (som till exempel Leader och Horizon) samt av de deltagande aktörerna. Aktörerna är samtliga berörda kommuner, länsstyrelser samt olika organisationer och företag.

Ett av syftena med projektet är att kommunen kan få delfinansiering av åtgärder som det annars är svårt att få bidrag för som inventering och åtgärder av enskilda avlopp. Tidplanen är att NVF kommer den 6/10 skicka in en preliminär ansökan till EU inkluderande förslag på åtgärder och en grov finansiering som NVF fått in från aktörerna. Den 15/4 ska en detaljerad ansökan skickas in och i oktober 2015 kommer EU att besluta om ansökan beviljas.

Magnus Gullstrand tydliggör att kostnadsuppskattningarna för respektive åtgärd som Norrköpings kommun skickat in till NVF är mycket ungefärliga samt avrundade uppåt och de kan därmed mycket sannolikt komma att minskas inte minst angående posten projektledning och samordning. Anneli Carlén tycker det var bra då det går lätt att minska kostnaderna men däremot går det inte att öka dem. Hon framhöll också att den 30/9 hålls ett "kick-off" möte i Nyköping för chefer från de deltagande aktörerna.

▶ **11. Inventering av enskilda avlopp – Redovisning av arbetet**

Tas upp på nästa möte istället.

12. Övrigt

Inget.

13. Nästa möte

▶ Nästa möte är torsdag den 30 oktober, kl 9:00-12:00 och fredag den 12 december, kl 9:00-12:00.

Vid anteckningarna

Magnus Gullstrand

▶ = En uppgift som ska göras, ett godkännande av en riktlinje/förslag eller något annat viktigt med koppling till uppgiften eller riktlinjen/förslaget.